

Cynllun Gweithgaredd			
Sawl plentyn:	10	Oedran y Plant:	3x3 blwydd oed 7x4 blwydd oed
Sawl Oedolion:	3	Ratio:	1:8(Oes angen gweud sawl un?)
Lleoliad	Rhan 1 - Cae yr ysgol Rhan 2 - iard chwarae y feithrin		
Y Weithgaredd:			
Mae’r gweithgaredd yma mewn 2 rhan, rhan 1 – bydd y plant yn fynd tu allan i archwilio am adnoddau naturiol o gwmpas cae yr ysgol all hyn fod poteli plastig, porfa, adnoddau tu allan, gan ôl yr uchod gan dod mewn a bocs grawnfwyd gwag i casglu y adnoddau. Rhan 2 – bydd y plant nol tu allan efo eu adnoddau naturiol oeddwn di casglu efo cyfarpar wahanol sef tywod, mesh ac yn y blaen gan creu neu adeiladu unrhyw beth unigol i’r plentyn i datblygu plentyn yn holistaidd.			
Adnoddau:			
- Bocsys grawnfwyd sbâr - bwced tywod - bwced dwr - 50 bwtwn - 30 corden - 10 potel - 2m o mesh - cotiau sbâr - esgidiau glaw sbâr - asesiad risg - cit cymorth cyntaf - camera neu ipad			
Rôl yr oedolyn			
Rôl yr oedolyn yw i sicrhau iechyd a diogelwch y plant gan bwydo geirfa newydd i’r plant gan dangos pwysigrwydd y tu allan gan helpu efo synhwyrau’r plant gan edrych, arogl, cyfwrdd a clywed, hefyd i cymryd a ateb cwestiynau sydd ganddo y plant i datblygu ei sgiliau, eto i helpu y plant efo gwisgo mewn i dillad perthnasol i fynd tu allan, gan dod i adnabod y wahanol adnoddau naturiol sydd o’n gwmpas			
Raddfa Amser			
9:35 – paratoi i fynd allan sef gwisgo mewn i dillad addas gan gofyn hefyd ydy pawb efo bocs yn barod i casglu adnoddau			
9:45 – egluro rhan 1 o’r gweithgaredd gan dweud pwysigrwydd iechyd a diogelwch gan edrych allan am peryglon gan dod i ôl staff os mae risg mawr ar gyfer iechyd a diogelwch y plant neu plentyn			
9:55 - plant barod i fynd tu allan mewn dillad addas gan ateb a cymryd cwestiynau cyn dechrau			
10 – dechrau y gweithgaredd, gan fynd tu allan i archwilio adnoddau naturiol			
10:20 – dod a rhan 1 y gweithgaredd i ben gan dod a pawb nol tu fewn ac newid i esgidiau addas barod ar gyfer amser llaeth a ffrwyth			
10:30 – amser chwarae			
10:45 – nol i wisgo mewn i esgidiau a dillad perthnasol gan yna egluro rhan 2 y weithgaredd gan yna fynd tu allan i creu rhywbeth unigol o adnoddau naturiol gan ychwanegi adnoddau wahanol.			
11:30 – amser i tacluso gan cymryd lluniau o beth mae’r plant di cyflawni			

Manteision
Gan edrych ar y saith maes dysgu mae llawer o fanteision sef Datblygiad iaith Cymraeg – sef bydd y staff yn rhan mawr yma gan defnyddio iaith newydd i ymestyn y iaith Cymraeg Datblygiad cymdeithasol – gan fod tu allan byddaf y plant yn cymdeithasu efo eu gilydd sef byddaf yn gwellau ei sgiliau cymdeithasol Datblygiad creadigol – gan fod y weithgaredd yn pen agored mae'r plant yn defnyddio ei dychymig i creu rhywbeth unigryw mewn rhan 2 y weithgaredd Datblygiad mathemategol – gan fod tu allan mae'r plant yn dod i weld lliwiau, siapiau eto gan dod i adnabod bach, mawr a canolig Dealltwriaeth o'n byd o gwmpas – gan fod y gweithgaredd tu allan byddaf y plant yn dod i adnabod pwysigrwydd o ein amgylchedd o gwmpas gan weld y adnoddau naturiol sydd o gwmpas gan gofyn cwestiynau Datblygiad corfforol – byddaf y plant yn datblygu ei sgiliau motor man gan pigo ac archwilio adnoddau naturiol ac yna bras gan cerdded o gwmpas cae yr ysgol Datblygiad personol – mae y sgiliau yma yn cael ei ymestyn gan golchi dwylo ar ôl y weithgaredd yna hefyd gan gwisgo a newid esgidiau gan adnabod pryd maent yn brwnt
Gwybodaeth ychwanegol
Cyn y weithgaredd edrychais ar ESDGC gan weld sut allwn helpu yr amgylchedd o gwmpas gan defnyddio adnoddau naturiol, gan ychwanegi fod y weithgaredd yn pen agored sef dylai y plant fod y person yn gyfrifol am beth maent yn wneud yn y weithgaredd ac yna bydd angen staff i weld os mae risg i gael

Name of activity:	Edrych ac archwilio adnoddau tu allan
Discription of activity	Gweithgaredd 2 rhan, rhan 1 – plant i fynd tu allan i casglu adnoddau naturiol efo staff i casglu o cae yr ysgol Rhan 2 – plant i defnyddio y adnoddau naturiol a casglwyd i creu rhywbeth unigryw efo adnoddau sydd yn y dosbarth yn barod
Appropriate for which ages and abilities	Mae'r gweithgaredd yn perthnasol i'r oedran y plant yn y dosbarth sef oedran 3 a 4 gan dilyn y cyfnod sylfaen sydd yn dweud fod plant oedran 3 i 7 yn dysgu trwy gwneud ac yn addas i pob plentyn
Equipment or resources needed	Bocs grawnfwyd gwag, overalls, esgidiau glaw, emergency contacts, bocs cymorth cyntaf, tywod, dwr, mwd, boteli gwag, botwm, mesh, cordyn
Any special adaptations for different needs	Gan fod y cae yn hawdd i defnyddio ac efo mynediad ar gyfer pawb gan os bod problem byddaf yn addasu
Benefits	Gweithgaredd holistaidd gan dilyn canllawiau y cyfnod sylfaen, gan yna helpu efo i adeiladu sgiliau ac dealltwriaeth am adnoddau naturiol ac y byd o'n gwmpas

e.g. Soft/Hard outcomes, Early learning outcomes, Key stage outcomes	
Overall risk (refer to separate risk assessment)	Gan wneud asesiad risg 10 munud neu cyn y weithgaredd bydd y risgiau usod bydd risgiau cael ei lleihau
Other comments	I cwblhau asesiad risg 10 munud cyn y weithgaredd

Risk-benefit assessment (activity)

Activity	Hazard (potentially dangerous activity, occurrence or physical item)	Risk (incident / accident that MAY happen)	Likelihood + Severity	Benefit	Action to remove or reduce risk (The whole group can learn to take their own precautions guided by the forest school leader)	Who?	When?	Risk Level (when actions observed)
Casglu adnoddau	Gwastraff anifeiliaid	All hyn creu haint os mae'r plentyn efo cwt yn barod	2	Dim	Wneud risg asesiad 10 muned cyn y weithgaredd i lleihau y risg	Staff	Cyn ac yn ystod y gweithgaredd	1
Casglu adnoddau	Adnoddau di torri / adnoddau miniog	Plant o risg o cael los	3	Dim	Cael sgwrs efo'r plant gan hefyd dylai y staff edrych allan am risgiau yma hefyd gan os mae plentyn yn weld risg i dweud i staff hefyd.	Staff / plant	Cyn y gweithgaredd	1
Defnyddio adnoddau	Tywod	Tywod yn mynd mewn llygaid y plant neu all achosi problemau croen a brech	2		Eto cael sgwrs efo'r plant am sut i defnyddio'r tywod ac i eistedd efo eich cefn mewn cyfeiriad y gwynt	Staff / plant	Cyn ac yn ystod y gweithgaredd	1

Casglu + Defnyddio adnoddau	Mwd	All eto creu haint os mae'r plentyn efo cwt a all plentyn llythyro	4		Eto siarad efo'r plant am y risg o mwd gan newid ardal os mae angen	Staff / plant	Cyn ac yn ystod y gweithgaredd	2
Defnyddio adnoddau	Dwr	All plentyn boddï hefyd all dwr fynd mewn llygaid a clystiau y plant all y dwr wedi'i halogi	3		Defnyddio tuff tray ac eto cael sgwr efo beth all digwydd os meant ddim yn defnyddio yn iawn	Staff / plant	Cyn ac yn ystod y gweithgaredd	2

likelihood	x	severity	risk level and acceptability		
			Low - L	medium - m	high - H
1-5	x	1-5	1-5 acceptable risk level	5-12 acceptable with precautions	12+ unacceptable risk level - find ways to reduce risk.

Mater / Nodwedd amgylcheddol <i>Issue / environmental feature</i>	Niwed allai ddigwydd <i>Damage that could occur</i>	Sut i leihau y effaith negyddol <i>How to lessen negative impact</i>	Adnoddau sydd angen <i>Resources needed</i>	Pwy sy'n gyfrifol <i>Who is responsible</i>
Mwd	Os mae ormod o dwr fynd ar y profa all hin amhari efo tyfiant y porfa yn y dyfodol ac all plant cwmpo a cael los	Gadel y mwd i sychu ar ôl chwarae neu chwarae mewn tuff tray efo pridd yn lle amhari efo'r porfa	Tuff tray + Dwr	Staff + Plant
Dwr	Os mae'r dwr yn aros yn yr un lle all eto amhari ar y porfa sydd yn arwain i'r porfa dim tyfu yn y dyfodol	All rhoi dwr mewn tuff tray yn lle ar y llawr neu'r porfa i lleihau tarfu ar tyfiant y porfa ar gyfer y dyfodol	Tuff tray	Staff
Tywod	All tywod creu problemau os mae tywod yn fynd lawr sef blocio	Allwch clai lan y tywod yn ystod y gweithgaredd ac yna cymryd i fwrdd ar ôl y weithgaredd gan dim adael y tywod yna i fynd lawr y drain		Staff
Porfa	Os maent yn chwarae ar yr un lle am cyfnod hir	Cael y plant i symud o gwmpas a dim aros mewn		Staff

	all amhari ar tyfiant porfa ar gyfer y dyfodol gan wneud yn siŵr fod y porfa di torri os maent yn hir neu sych	um lle am cyfnod hyr gan eto wneud yn shwr fod y porfa di torri a dwr os mae angen		
Poteli plastig	All hyn creu niwed i'r amgylchedd o gwmpas neu all plentyn cael los os mae'r poteli di torri	Gallwch ailgylchu y potel ar ôl y weithgaredd ac yna y staff i edrych dros y poteli a casglwd cyn rhan 2 y gweithgaredd	Asesiad risg	Staff
Creaduriaid bach	Os mae'r creaduriaid yn cael ei ladd allent ddiflannu gan yna newid adrannau o'r amgylchedd o gwmpas	Cael sgwrs efo'r plant gan dweud pa mor pwysig mae'r pryfed bach i'r amgylchedd o gwmpas gan os meant yn weld pryfed bach allwch rhoi mewn bug hotel	Bug hotel	Staff + Plant

Elfen 4

Mae llawer o buddion ar gael gan chwarae tu allan, yn ôl Ipatenco (dim dyddiad) maent yn maent yn helpu mewn sawl ffordd sef yn corporal, meddyliol, lles, gwybyddol ac yna cymdeithasol, gan ychwanegi bod plant yn cael hapusach tu allan na tu fewn. Gan edrych ar hyn mae Waters (2019) yn dangos y dau ochr sef, mae plant efo fwy o lle i chwarae tu allan gan defnyddio ei dychymig ond eto yn edrych ar y negyddol sef bod yn fwy anodd i monitor ble mae'r plentyn os mae fwy nag un plentyn.

Gan edrych ar y uchod mae'r cyfnod sylfaen gan Llywodraeth Cymru (2015) yn cytuno dylai plant chwarae tu allan gan dweud fod plant yn dysgu gwell trwy fod tu allan ac yna trwy gwneud gan fod y canllawiau yma ar gyfer plant oedran tair hyd at saith.

Symud ymlaen gan edrych ar y cyfnod sylfaen ac fy weithgaredd mae fod tu allan yn helpu mewn sawl ffordd gan edrych ar y saith maes dysgu yn fwy fanwl yn fwy fanwl mae fy weithgaredd ym bwrw pob maes gan edrych ar y used.

Datblygiad corfforol – gan edrych ar hyn mae'r gweithgaredd yn hybu sgiliau motor man gan pigo adnoddau naturiol ac yna motor bras gan fod yn cerdded o gwmpas y cae gan edrych ar hyn mae dull Reggio Emilia gan Malaguzzi yn cytuno efo hyn gan fod yr amgylchedd yw'r trydydd athro

Datblygiad personol – oedd y plant di ymestyn ei dealltwriaeth gan wisgo ac adnabod pryd maent yn brwnt mae damcaniaeth Montessori gan fob plant yn cael yr annibyniaeth i weithio pethau mas ar gyfer eu hyn gan cyn y gweithgaredd yma oedd angen wisgo ond os oedd angen help i adnabod i ofyn

Datblygiad cymdeithasol – efo hyn oedd y plant yn cymdeithasu yn y weithgaredd gan siarad a plant eraill mae hyn hefyd yn helpu efo datblygiad gwybyddol plentyn efo hyn mae damcaniaeth Froebel, Piaget a Steiner yn cytuno efo hyn gan fod y plant yn rhydd i wneud a siarad efo pwy bynnag mae'r gweithgaredd yn cael ei arwain gan y plentyn.

Datblygiad Cymraeg – efo hyn oedd y gweithgaredd yng Gyfrwng y Cymraeg gan oedd hyn di ymestyn gan oedd y staff yn defnyddio geirfa wahanol i ymestyn geirfa y phlant ac i adnabod geirfa newydd mae damcaniaeth Piaget gan fod y plant yn gofyn cwestiynau sef pam? Sef "little scientists"

Datblygiad Creadigol – gan fod y weithgaredd tu allan mae'r plant yn dod i weld, clywed, cyfwrdd beth sydd o gwmpas gan yna defnyddio dychymig i creu rhywbeth unigryw mae dull Reggio Emilia yn dod mewn gan defnyddio 'loose parts' sef tywod, corden ac yn y blaen

Datblygiad mathemategol – yma oedd y plant yn weld lliwiau a siapiau gan dod i adnabod bach, mawr a canolig trwy y weithgaredd yma mae damcaniaeth Vygotsky yn dod mewn i hyn gan weld 'the zone

of proximal development' gan mae rhaid nabod y pethau sylfaenol cyn symud mlaen i rywbeth fwy anodd, gan edrych ar yn mae Bruner a Ross (1976) yn cytuno efo hyn.

Dealltwriaeth o'n byd o gwmpas – efo hyn oedd y tu allan yn rhan fawr o'r weithgaredd gan dod i adnabod a gweld y adnoddau naturiol sydd o'n gwmpas gan weld creaduriaid bach a sgwrsio efo'r plant i cadw yn saf gan eto weld ar Educational for sustainable development and global citizenship (ESDGC) i weld sut allwn wella yr amgylchedd o'n gwmpas gan dechrau mewn ysgol, mae damcaniaeth Froebel a Steiner yn cytuno efo hyn gan dweud fod natur yn rhan fawr o datblygiad plentyn ac syma sut dylai plant chwarae

Efo y gwybodaeth yma mae'n amlwg fod y gweithgaredd yn pen agored ac yn holistaidd gan fod y corff i gyd yn symud mewn y weithgaredd yma, gan edrych ar sawl damcaniaeth cae y wefan ESDGC dwy wedi dod i adnabod llawer am yr amgylchedd o'n gwmpas ac sut mae defnyddio adnoddau naturiol mynd i helpu yr amgylchedd yn y pen draw.

Y tro nesaf byddaf yn clai lan trwy symud ymlaen yn lle ar y diwedd ac yna hala fwy o amser yn gofyn cwestiynau i weld beth allwch newid neu ychwanegi gan hefyd dod a fwy o adnoddau naturiol mae'r plant ddim di weld o'r plant, welais fod di cyflawni amgylchedd amlsynhwyrdd i'r plant gan hefyd ymestyn annibyniaeth y plant trwy y weithgaredd yma.